

ת"פ 60989/03/17 - מדינת ישראל נגד נפתלי אלמקייס, לוי אלמקייס, אהרון אלמקייס

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 60989-03-17 מדינת ישראל נ'
אלמקייס(אחר/נוסף) ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז ירושלים

המאשימה

נגד

- 1.נפתלי אלמקייס
ע"י עו"ד דותן דניאלי
- 2.לוי אלמקייס (עניינו הסתיים)
ע"י עו"ד אריאל הרמן
- 3.אהרון אלמקייס (עניינו הסתיים)
ע"י עו"ד שאול עזרא

הנאשמים

גזר דין - נאשם מס' 1

רקע

נאשם מס' 1 (להלן: **הנאשם**) הורשע על פי הודאתו בעבירות של תקיפה בנסיבות מחמירות ותקיפת שוטר. הודאת הנאשם באה במסגרתו של הסדר דיוני, אשר כלל תיקונים בכתב האישום שהוגש נגד הנאשמים, ללא הסכמה בשאלת העונש.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 22.3.17, בסמוך לשעה 03:00, בילה דוד צפמן (להלן: **המתלונן**), עם חבריו בבר בשוק מחנה יהודה בירושלים. הנאשם שהה במקום עם שני אחיו, נאשמים מס' 2 ו- 3 והיה שתוי. שלושת הנאשמים ניסו לקחת משולחנם של המתלונן וחבריו קופסת סיגריות ומשקאות אלכוהוליים ללא רשות, והמתלונן וחבריו מנעו זאת מהנאשמים והרחיקו אותם.

כעבור מספר דקות חזר הנאשם למקום וקילל את המתלונן במלים "motherfucker nigger". המתלונן הניח את ידו על כתפו של הנאשם, וביקש ממנו להרגע ולעזוב אותו לנפשו. נאשם מס' 2 הבחין בנאשם ובמתלונן ותקף את המתלונן במכות אגרוף בפלג גופו העליון ובפניו. הנאשם הצטרף לנאשם מס' 2 והכה את המתלונן ואז הצטרף אל השניים גם נאשם מס' 3, ושלושת הנאשמים הכו את המתלונן יחדיו.

בשל הקטטה נקראו למקום שוטרים, והתפתח מאבק בינם ובין הנאשמים. במהלך המאבק תקפו נאשמים מס' 2 ו- 3 את המתלונן ואת השוטרים, ואגב כך בעט הנאשם פעמיים ברגלו של אחד השוטרים, לאחר שהשוטר הופל ארצה. כמו כן הנאשם קילל את השוטרים וצעק עליהם. גם לאחר שנעצרו שלושת הנאשמים והובאו לתחנת משטרה, קילל הנאשם את השוטרים ואיים עליהם, יחד עם נאשמים מס' 2 ו- 3.

כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים נחבל אחד השוטרים באצבעו ונזקק לטיפול רפואי והמתלונן נחבל בכתפו.

כתב האישום פירט גם את מעשיהם של נאשמים מס' 2 ו- 3, אשר תקפו את המתלונן ושוטרים שהיו בזירה, קיללו אותם ואיימו עליהם במלים שהנייר אינו סובלן. על נאשמים אלו נגזרו עונשי מאסר של תשעה ושנים עשר חודשים, כענישה מוסכמת בהסדר טיעון "סגור".

עמדות הצדדים

ב"כ המאשימה טענה, כי לאור חומרת מעשיו של הנאשם, מתחם העונש ההולם את המעשים בהם הורשע הוא מאסר בפועל, לתקופה שבין מספר חודשים אותם ניתן לרצות בעבודות שירות, ועד 13 חודשים. לעניין זה הדגישה ב"כ המאשימה כי אמנם חלקו של הנאשם חמור פחות משל שני הנאשמים האחרים, אך הוא שהתחיל את הארוע. לאור מכלול נסיבותיו האישיות של הנאשם, כפי שפורטו בתסקיר שירות המבחן, ובכלל זה היותו צעיר ללא הרשעות קודמות, ביקשה להשית עליו עונש של ששה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי. לאחר שהתברר כי הנאשם אינו יכול לרצות מאסר בעבודות שירות, בקשה המאשימה להשית עליו עונש של מאסר לריצוי ממש.

ב"כ הנאשם ביקש להסתפק בימי מעצרו של הנאשם, ולהמנע מלגזור עליו עונש מאסר נוסף. ביחס לעובדות האישום, הפנה לכך שהמעשים בוצעו בעת שהיה הנאשם שיכור, ולכך שנאשם מס' 2 הוא שהתחיל באלימות.

את הדגש בטיעונו שם ב"כ הנאשם על נסיבותיו האישיות של הנאשם, כפי שפורטו בתסקירי שירות המבחן ובחוות דעת פסיכיאטרית שהוגשה מטעמו, אליהם אתייחס בהמשך. לאור נתונים אלו, ביקש לנקוט בעניינו בגישה שיקומית.

מתחם העונש

המתלונן יצא לבלות עם חבריו, ואתרע מזלו להתקל בנאשמים. תחילה ניסו הנאשמים לגנוב מהמתלונן וחבריו סיגריות ושתייה, ומשמנעו זאת מהם, קילל הנאשם את המתלונן קללה גזענית חריפה. המתלונן הגיב באופן מתון ובוגר, וניסה להרחיק מעליו את הנאשם בדרכי נועם, ואז תקף אותו נאשם מס' 2, אליו הצטרפו הנאשם ונאשם מס' 3. כאשר הגיעו למקום שוטרים, תקפו אותם הנאשמים, ואגב כך בעט הנאשם בשוטר אשר הופל ארצה על ידי הנאשמים 2 ו- 3. את המעשים ליוו הנאשמים בקללות ואיומים.

כתוצאה ממעשי הנאשמים, נחבלו המתלונן ואחד השוטרים, אשר אף נזקק לטיפול רפואי (החזרת גליל אצבע למקומו).

אכן, חלקו של הנאשם בארוע נופל משמעותית מחלקם של נאשמים מס' 2 ו- 3: הן מבחינת היוזמה לנקוט באלימות והן מבחינת עצמתה. עם זאת, מדובר בביצוע בצוותא, גם אם ספונטני, והנאשם נושא באחריות משפטית למעשיהם של שני אחיו בארוע.

חברה שומרת חוק אינה יכולה לקבל התנהגות בריונית משולחת רסן שכזו, או לגלות כלפיה סלחנות או סובלנות. לא ניתן לקבל שמתחם בילויים יהפוך להיות זירת אלימות, בה בעלי אגרוף, דוגמת הנאשמים, רואים לעצמם חירות לנסות ולגנוב ממבלים אחרים את רכושם (גם אם מדובר בסיגריות ובקבוקי שתיה, ולא ברכוש יקר ערך), לקללם ולהכותם.

ר' למשל זה ע"פ 4173/07, מדינת ישראל נ' פלוני, שם נפסק:

"רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעתיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעברייני האלימות והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה."

וכן ר' ע"פ 8991/10 יעקב מכבי נ' מדינת ישראל:

"בית משפט זה קבע ושב וקבע, בפסקי דין רבים מספור, כי יש לעקור מן השורש את נגע האלימות שפשה בחברתנו. במלחמה זו מוטל על בתי המשפט תפקיד חשוב ביותר, שעיקרו הוקעת התופעה וגזירת עונשים מחמירים על אלו הבוחרים לנקוט בדרך האלימות." וראה גם ע"פ 9630/09 זוהר נ' מדינת ישראל וכן ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן.

וביחס לתקיפת השוטרים אומר, כי לא ניתן גם לקבל, כי שוטרים שנקראים לארוע יותקפו באלימות ויספגו מטר קללות ואיומים. שוטרי סיור מבצעים מלאכה קשה, שוחקת, כפויית טובה ולעתים אף מסוכנת, ואין מקום כי יבצעו מלאכתם כשהם חשופים לאלימות וקללות משפילות.

בקביעת מתחם העונש אביא בחשבון את מכלול הנתונים, ובכלל זה אופי הארוע, מידת הפגיעה במתלונן ובשוטרים, חלקו של הנאשם בארוע והעונשים אשר נגזרו על יתר המעורבים (גם אם לנוכח השוני בחומרת המעשים, משקלו של נתון זה מועט). לא ראיתי כי העובדה שהנאשם היה שיכור בעת ביצוע המעשים מפחיתה מחומרתם. אדם הבוחר להשתכר, צריך להביא בחשבון כי אם לא ידע לשלוט בעצמו, יהיה למעשיו מחיר. לאור כל אלה, מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר בפועל שניתן לרצותו בעבודות שירות ועד שנה מאסר ועונשים נלווים.

נסיבות שאינן קשורות למעשים

הנאשם יליד 1992, רווק. אין לחובתו הרשעות קודמות.

התקבלו בעניינו של הנאשם ארבעה תסקירים משירות מבחן:

תסקיר מיום 22.11.17 מגולל את נסיבות חייו של הנאשם, ובכללן את היותו בן למשפחה ברוכת ילדים שעברה תהליך של חזרה בתשובה. הנאשם נפלט ממערכת החינוך, היה דר רחוב ועבד בעבודות מזדמנות. גויס לצבא ושירת שירות מלא והוכר כחייל בודד. שירות מבחן התרשם לחיוב מהנאשם ומתפקודו החיובי בהוסטל שיקומי ששולב בו והוא שובץ לסנדת 'חוק ומשפט'. עם זאת, שירות מבחן ציין כי הנאשם לא לקח אחריות מלאה על מעשיו ומדבריו עלה כי חש עצמו קורבן באירוע נשוא כתב האישום וכי נעשה לו עוול.

התסקיר פירט נתונים אישיים נוספים הנוגעים לנאשם, אשר אני ער להם, אך לא ארחיב ביחס אליהם מטעמי שמירה על

פרטיותו.

בתסקיר משלים מיום 28.03.18 דווח כי הנאשם מתקשה לעמוד בחוקי וכללי ההוסטל ששולב בו ובעקבות כך הוחלט על סיום ההליך הטיפולי.

בתסקיר משלים נוסף, מיום 13.6.18 עולה כי הנאשם המשיך בהתדרדרותו בהליך השיקומי ולאחר שעזב את ההוסטל, שולב בדירת מעבר שגם ממנה הוצא לאחר שלא עמד בכללי המקום. בנוסף, עדכן שירות המבחן כי הנאשם לא סיים את הסדנה הטיפולית ששולב בה, לאור אי הגעתו למפגשים.

בתסקיר מסכם מיום 29.11.18 חזר שירות המבחן על קביעותיו בתסקירים קודמים, כי הנאשם מתקשה להתחייב להליך טפולי ארוך טווח. להערכת שירות המבחן הנאשם זקוק למסגרת בעלת גבולות ברורים ולכן שירות מבחן נמנע מלתת המלצה לצו של"צ כמו גם מהמלצה למתן צו מבחן עבורו. בסופו של יום, המליץ שירות מבחן על ענישה לתקופה קצרה בדרך של עבודות שירות.

הנאשם הופנה לממונה על עבודות השירות, אך נמצא לא מתאים, משום שלא הציג אישור מפסיכיאטר, כי הוא כשיר לעבוד. נתנו לנאשם ארכות רבות, המצטברות ליותר מחצי שנה, על מנת שיוציג אישור רפואי, אך ללא הועיל (ר' דיונים מימים 16.7.18, 4.10.18, 13.12.1, 21.1.19).

בסופו של יום, הציג הנאשם חוות דעת פסיכיאטרית מיום 10.2.19, ממנה עלה כי אינו כשיר לבצע עבודות שירות. מחוות הדעת, עולה, כי הנאשם סובל מתסמונת בתר חבלתית (PTSD), מקבל טיפול תרופתי ורמת תפקודו הכללי נמוכה. לאור אלה, נקבע כי הנאשם אינו כשיר לבצע עבודות שירות. עורך חוות הדעת העריך, כי הטלת עונש מאסר לריצוי ממש תביא להדרדרות נוספת במצבו הנפשי של הנאשם.

בדומה לתסקיר, גם חוות הדעת כללה נתונים אישיים נוספים הנוגעים לנאשם, אשר לא ארחיב ביחס אליהם לשם שמירה על פרטיות הנאשם.

דין והכרעה

עיקר הנתונים פועל לזכותו של הנאשם: מדובר באדם צעיר, ללא הרשעות קודמות, אשר הודה במיוחס לו וקיבל אחריות למעשיו.

מנגד, מהתסקירים עולה, כי הנאשם לא הפנים עד תום את חומרת מעשיו וקבלת האחריות למעשים מצומצמת. כמו כן הנאשם קיבל הזדמנות להשתתף בהליך שיקומי, אך לא ניצל אותה.

לאור מכלול השיקולים, ראיתי להשית על הנאשם עונש הנמצא בצידו הנמוך של המתחם. תחילה סברתי כי יש מקום להשית על הנאשם מאסר של כששה חודשים שירוצה בעבודות שירות (כפי שעתרה גם המאשימה). אך למרות שנעשה כל מאמץ לאפשר לנאשם לרתות מאסר בדרך זו, הוא לא נמצא מתאים לכך. משכך, אין מנוס מלהשית על הנאשם מאסר קצר לריצוי ממש. המנעות מהשתתף מאסר מהווה חריגה ממתחם העונש, ולא ראיתי כי יש לכך מקום. הנאשם קיבל הזדמנות להשתלב בהליך שיקומי, אך לא ניצל אותה ולא שיתף פעולה עם ההליך, ועל כן הורחק מההוסטל בו שהה.

אני ער לאמור בחוות הדעת הפסיכיאטרית שהוגשה מטעם הנאשם, כי קיים חשש שהטלת מאסר תביא להחרפת מצבו הנפשי של הנאשם. ראשית אומר, כי מהנתונים שפורטו בחוות הדעת, אינני שותף לחשש האמור. ומעבר לכך אומר, כי שיקול זה אינו יכול להצדיק המנעות מהטלת עונש, מקום בו הנאשם אינו כשיר לבצע עבודות שירות. ר' למשל ת"פ (מחוזי חי') 26868-09-16 מדינת ישראל נ' מחמד עמאש (פורסם בנבו, 19.07.2017), פסקה 64 לפסק הדין:

עצם העובדה שהנאשם אינו כשיר לשאת בעונש מאסר בדרך של עבודות שירות, בשל מצבו הרפואי, כשלעצמה, איננה מחייבת להגיע למסקנה כי אין להטיל עליו עונש מאסר בפועל - ראו לעניין זה רע"פ 3392/08 מנשה נ' מדינת ישראל (ניתנה ביום 06.07.08).

עם זאת, אביא את מצבו הרפואי של הנאשם בחשבון בקביעת משך המאסר, ואאפשר דחיית ההתייבבות לעונש, לצורך הערכות מראש ומיון מוקדם.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים

1. מאסר בפועל למשך שלושה חודשים ויום. מתקופה זו ינוכו ימי המעצר, מיום 22.3.17 ועד יום 12.4.17. הנאשם יתייצב לריצוי יתרת העונש ביום 26.5.19.
2. ארבעה חודשי מאסר, אותו לא ירצה, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מהיום עבירת אלימות שהיא פשע.
3. ארבעה חודשי מאסר, אותו לא ירצה, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מהיום עבירת אלימות שהיא עוון, או הפרעה לשוט. הפרעה לשוט.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 9:00 במתקן המעצר בבית סוהר ניצן ברמלה, עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

ב"כ הנאשם יעביר לשב"ס מראש חומר רפואי הנוגע למצבו הנפשי של הנאשם.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"א אדר ב' תשע"ט, 28 מרץ 2019, במעמד הצדדים.